

นิพนธ์ต้นฉบับ

ความสัมพันธ์ของการรับรู้ ทักษะคติกับพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติดในพื้นที่การค้า และการระบาด จังหวัดอุดรธานี

สังคม ศุภรัตน์กุล ประ.ด.

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Abstracts Abstract The Associated of Perception, Attitude with Self-defense Behavior from Drugs in the Trading and Outbreak Areas In Udon Thani Province Suparatanagool S
Udonthani Rajabhat University

This research aimed 1) to studies the perception level, attitude and self-defense behavior levels of narcotic drugs. 2) To studies the association between perception, attitudes, and self-defense behavior of narcotic drugs. The population in this study was juvenile aged 15 - 25 years in the areas of trade and outbreaks who through against drugs training in Udon Thani Province. Data were collected through 169 samples by the questionnaire that a reliability value equal to 0.78 through cluster random sampling methods. Data were analyzed using descriptive and inferential statistics.

The study found that overview have more attitude about drugs at best level ($\bar{X}=4.13$; SD. =0.66), Have a good attitude towards the drug abuse of youth ($\bar{X}=4.02$;

SD.=0.58), and have self-defense behavior from drugs at best ($\bar{X}$ =4.27; SD.=0.59). So perceptions of drugs ($r=0.199$; $p\text{-value}<0.05$) and attitude of drugs from juvenile ($r=0.485$; $p\text{-value}<0.01$) were associated with self-defense behavior from drugs a significance statistical in 0.05 level. That found if juvenile have more perception of drugs and have agree attitude with situation from drugs so have good self-defense behavior from drugs.

Keywords: perception, attitude, self-defense behavior, drugs

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้ ระดับทัศนคติและระดับพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติด 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติด ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ เยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15 - 25 ปี ในพื้นที่การค้าและการระบาด ที่ผ่านการเข้าค่ายอบรมด้านยาเสพติดแล้ว จังหวัดอุดรธานี เก็บข้อมูลโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จากจำนวน 169 ตัวอย่าง โดยแบบสอบถามที่มีค่าความน่าเชื่อถือ เท่ากับ 0.78 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติอนุมาน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เรื่องยาเสพติดในระดับดี ($\bar{X}$ =4.13; SD.=0.66) มีทัศนคติที่ดีต่อการต้านภัยยาเสพติดของเยาวชน ($\bar{X}$ = 4.02; SD.=0.58) และมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ =4.27;SD.=0.59) ในส่วนการรับรู้เรื่องยาเสพติด ($r=0.199$; $p\text{-value}<0.05$) และทัศนคติต่อการเสพยาเสพติดของวัยรุ่น ($r=0.485$; $p\text{-value}<0.01$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 สรุปผลได้ว่า เมื่อมีการรับรู้เรื่องยาเสพติดมากขึ้นและมีทัศนคติที่เห็นด้วย ต่อสถานการณ์การเสพยาเสพติดของเยาวชนส่งผลให้พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ดีขึ้นตามลำดับ

คำสำคัญ : การรับรู้, ทัศนคติ, พฤติกรรมการป้องกันตนเอง, ยาเสพติด

บทนำ

จังหวัดอุดรธานีที่มีพื้นที่ติดกับจังหวัดหนองคายและจังหวัดเลย ซึ่งมีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน สถานการณ์การลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้ามาในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จึงเริ่มมีปัญหาไม่ว่าจะเป็นทางรถยนต์โดยสารประจำทางและรถยนต์ส่วนบุคคล ยิ่งกว่านั้นกลุ่มผู้ค้าและผู้เสพเองในพื้นที่การค้าและการระบาดจังหวัดอุดรธานี ได้เดินทางข้ามไปซื้อยาเสพติด (ยาบ้า) จากฝั่งประเทศเพื่อนบ้านเพื่อมาเสพและจำหน่ายด้วยต้นทุนที่ถูกกว่าในราคาเม็ดละ 60-80 บาท ถ้านำมาจำหน่ายในฝั่งประเทศไทย เม็ดละ 250-300 บาท ปัจจุบันจังหวัดอุดรธานีได้กลายเป็นแหล่ง “พักยา” ที่สำคัญในภาคอีสาน ก่อนจะส่งลำเลียงไปจำหน่ายในพื้นที่ภาคอื่นๆ รวมทั้งในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยกลุ่มเป้าหมายของการแพร่ระบาดที่น่าเป็นห่วงคือ กลุ่มเยาวชนนักเรียนนักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มติดยาเสพติดมากที่สุดในปัจจุบัน พื้นที่ที่มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดและแพร่ระบาดรุนแรงเป็นพิเศษ ได้แก่ อำเภอเพ็ญ อำเภอนาูง อำเภอบ้านดุง อำเภอกุมภวาปี ซึ่งล้วนแต่เป็นพื้นที่เสี่ยงและกลุ่มเสี่ยงต่อการระบาดและเสพลิงเสพติด นอกจากกลุ่มผู้ค้าเน้นลูกค้ากลุ่มนี้แล้ว กลุ่มผู้ใช้แรงงานในสวนยางพาราในพื้นที่อำเภอนาูงและอำเภอน้ำโสมยังผันตัวมาเป็นผู้ค้ารายย่อย (ค้าเพื่อเสพ) มากขึ้น อีกทั้งกลุ่มนักพนันและกลุ่มลูกค้าเดิมที่เคยถูกจับกุมกลับมามีพฤติกรรมซ้ำอีก ซึ่งกลุ่มนี้การค้ายาเสพติดจะมาเป็นระบบเครือข่ายที่มีตัวตายตัวแทน การปรับตัว วิธีการ

ติดต่อสื่อสาร รวมถึงการส่งและรับมอขายเสพติดเพื่อหลบหลีกเจ้าหน้าที่ อีกทั้งกลุ่มนักค้าจากนอกประเทศที่ยังมีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดเพื่อนำมาส่งให้กับนักค้าในจังหวัดอย่างต่อเนื่องทั้งจากคนลำเลียงที่เป็นคนต่างด้าวหรือรับจ้างลำเลียงเอง ซึ่งชนิดของยาเสพติดที่มีการค้ามากที่สุด ได้แก่ ยาบ้า กัญชา สำหรับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดยังคงเป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มผู้เสพระหว่างกันเอง กลุ่มชุมชนที่มีคนอาศัยอยู่หนาแน่น และกลุ่มมั่วสุมต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนนักเรียน นักศึกษา ที่พักอาศัยอยู่ตามหอพักบ้านเช่า เป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มเสี่ยงต่อปัญหาเสพติดมากที่สุด โดยเฉพาะ “พื้นที่เฟื่องเพลิงพิเศษ” ในการนำเข้ายาเสพติดและแพร่ระบาดของยาบ้า คือ อำเภอเมืองอุดรธานี อำเภอวังสามหมอ อำเภอศรีธาตุ และอำเภอนาูง “พื้นที่ของการค้าและการระบาด” ได้แก่ อำเภอกุมภวาปี อำเภอหนองหาน อำเภอเพ็ญ อำเภอบ้านดุง อำเภอโนนสะอาด และอำเภอบ้านผือ¹

ยิ่งกว่านั้นใน “พื้นที่ของการค้าและการระบาด” อำเภอบ้านดุงยังเป็นพื้นที่ที่มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดและแพร่ระบาดรุนแรงเป็นพิเศษด้วย² ในขณะเดียวกันสถานการณ์การนำเข้ายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่า นักค้ารายย่อยรายกลาง และรายสำคัญ ยังมีการเคลื่อนไหวของการนำเข้าอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเขตรอยต่อกับจังหวัดหนองคาย โดยมีเป้าหมายหลักในพื้นที่อำเภอเมืองอุดรธานี โดยเฉพาะในเขตเทศบาลนครอุดรธานีมีการผันตัวจากผู้เสมาเป็นผู้ค้ารายย่อยเพิ่มมากขึ้น และพัฒนากลายเป็นผู้ค้ารายสำคัญ

ในที่สุด ซึ่งนักค้ารายสำคัญและนักค้ารายย่อย จะติดต่อซื้อขาย และหาลูกค้าเพิ่มจากกลุ่มผู้เสฟตติด้วยกันหรือในกลุ่มเครือข่ายคนรู้จักเพื่อเป็นการขยายเครือข่ายการค้า ส่วนสถานที่ติดต่อซื้อขายแล้วแต่จะตกลงกันเช่น หอพัก สถานบันเทิง รีสอร์ท เป็นต้น³ จากปรากฏการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า พัฒนาการของกลุ่มผู้เสฟตติเป็นผู้ค้ารายย่อย และมีจำนวนผู้ค้ารายย่อยเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จนในที่สุดพัฒนาไปเป็นผู้ค้ารายสำคัญ ปัจจัยเหตุจุดเริ่มต้นคนกลุ่มนี้รับรู้มาอย่างไร มีทัศนคติอย่างไรต่อยาเสฟตติ และเรียนรู้ที่จะป้องกันตนเองจากยาเสฟตติหรือไม่อย่างไร

ด้วยเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้ผู้วิจัยสนใจ ค้นหาคำตอบว่า การรับรู้ ทัศนคติที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสฟตติของประชาชนในเขตพื้นที่การค้าและการระบาดในจังหวัดอุดรธานีหรือไม่ อย่างไร โดยเจาะลึกในพื้นที่การค้าและการระบาด โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาระดับการรับรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสฟตติ รวมถึงเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ทัศนคติกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสฟตติ

วัตถุประสงค์และวิธีการ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Study) เก็บข้อมูลโดยการสำรวจประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นกลุ่มคนที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ที่ผ่านการเข้าค่ายอบรมด้านภัยยาเสฟตติแล้ว ในพื้นที่การค้าและการระบาดได้แก่

อำเภอกุมภวาปี อำเภอหนองหาน อำเภอเพ็ญ อำเภอบ้านดุง อำเภอน้ำโสม และอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี²

การสุ่มตัวอย่าง เลือกการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) ขั้นตอนแรก สุ่มกลุ่มอำเภอ โดยกำหนดร้อยละ 30 (จำนวน 2 อำเภอ) ของอำเภอในพื้นที่การค้าและการระบาด ด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากได้อำเภอบ้านดุง และอำเภอบ้านผือ และอำเภอที่สุ่มได้มีประชากรที่ผ่านการเข้าค่ายอบรมด้านภัยยาเสฟตติเยาวชนที่มีอายุ 15-25 ปี รวมทั้งสิ้น จำนวน 200 คน² ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากการใช้ตารางของ Krejcie and Morgan⁴ ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 132 คน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเพิ่มเติมอีก ร้อยละ 20 ของขนาดตัวอย่าง ได้ขนาดตัวอย่างรวมทั้งสิ้น จำนวน 169 คน โดยไม่จำเป็นต้องทำบัญชีรายชื่อของประชากร และสุ่มตัวอย่างจากประชากรในพื้นที่อำเภอที่สุ่มได้ตามจำนวนของขนาดตัวอย่าง

เครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ลักษณะของมือเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อำเภอที่อาศัย เพศ ระดับการศึกษา ที่พักอาศัย บุคคลที่พักอาศัยร่วม ประสบการณ์ใช้สารเสฟตติ ประสบการณ์เคยเสฟตติเสฟตติ สาเหตุที่เคยเสฟตติเสฟตติ เพื่อนเคยเสฟตติเสฟตติ ชนิดยาเสฟตติ

ที่เพื่อนเสพ แหล่งรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากยาเสพติด ประสบการณ์ที่ส่งเสริมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ปัญหาที่เกิดจากการใช้สารเสพติด ในวัยรุ่น

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องยาเสพติด ทัศนคติต่อยาเสพติดและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 20 ข้อ

การตรวจสอบเครื่องมือ

โดยการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ในกรณีวัดครั้งเดียวมีแนวคิด เพื่อตรวจหาความสอดคล้องของคะแนนแต่ละคนที่แปรปรวนไปจากคะแนนจุดตัด โดยใช้แบบวัด 30 ฉบับ

กับประชากรที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach's) ได้ผลลัพธ์ Cronbach's Alpha ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.78

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ความถี่ ร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับการรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ใช้การวิเคราะห์โดยสถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผล

ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=169)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อำเภอ		
- บ้านฝื่อ	85	50.3
- บ้านดุง	84	49.7
เพศ		
- ชาย	89	52.7
- หญิง	80	47.3

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=169) (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
- ประถมศึกษา	15	8.9
- มัธยมศึกษาตอนต้น	27	16.0
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	29	17.2
- กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษา	50	29.6
- อนุปริญญา / ปริญญาตรี	44	26.0
- อื่นๆ (ไม่ระบุ)	4	2.4
ที่อยู่อาศัย		
- บ้านตนเอง	134	79.3
- หอพัก	25	14.8
- บ้านญาติ	5	3.0
- อื่นๆ (ไม่ระบุ)	5	3.0
บุคคลที่พักอาศัยร่วม		
- บิดา/มารดา	128	75.7
- ญาติ/พี่น้อง	11	6.5
- เพื่อน	7	4.1
- แฟน	7	4.1
- คนเดียว	15	8.9
- อื่นๆ (ไม่ระบุ)	1	0.6
แหล่งรับข้อมูลข่าวสารเรื่องยาเสพติด		
- อินเทอร์เน็ต	55	33.0
- ครู/อาจารย์	45	27.0
- ป้ายประชาสัมพันธ์ตามหน่วยงานต่างๆ	17	10.2
- วิทยุ	11	6.6
- เพื่อน	11	6.6
- อสม.	9	5.4
- จากแหล่งที่กล่าวข้างต้นรวมกันตั้งแต่ 2 แหล่งขึ้นไป	21	12.6

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=169) (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์เคยเสพยาเสพติด		
- เคย	55	32.5
- ไม่เคย	114	67.5
สาเหตุที่จูงใจให้เสพยาเสพติดที่ผ่านมา		
- อยากรู้ อยากลอง	28	16.6
- เพื่อนชักชวน	20	11.4
- มีปัญหาครอบครัว	3	1.8
- การเจ็บป่วย	2	1.2
- การเลียนแบบ	2	1.2
- จากสาเหตุที่กล่าวข้างต้นรวมกันตั้งแต่ 2 สาเหตุขึ้นไป	112	66.6
เพื่อนเคยเสพยาเสพติด		
- เคย	100	59.2
- ไม่เคย	69	40.8
ชนิดยาเสพติดที่เพื่อนเสพ		
- เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	38	27.2
- บุหรี่	17	10.2
- ยาบ้า	11	6.5
- เฮโรอีน	6	3.6
- กัญชา	3	1.8
- จากชนิดยาเสพติดที่กล่าวข้างต้นรวมกันตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป	94	50.7
ประสบการณ์ที่ส่งเสริมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด		
- กิจกรรมทางกีฬา	42	24.9
- กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว	19	11.2
- กิจกรรมทางดนตรี	19	11.2
- ทำงานหารรายได้พิเศษ	17	10.2
- การเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม	15	8.9
- การรณรงค์ป้องกันยาเสพติด	11	6.5
- จากประสบการณ์ที่กล่าวข้างต้นรวมกันตั้งแต่ 2 กิจกรรมขึ้นไป	46	27.4

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=169) (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปัญหาที่เกิดจากการใช้สารเสฟตติในวัยรุ่น		
- การทะเลาะวิวาท	64	38.4
- การลักขโมย	22	13.0
- ข่มขืน	22	13.0
- เกิดอาการคลุ้มครั่ง จนมีอาการเหมือนบ้า	15	8.9
- ทะเลาะวิวาท	6	3.6
- ปัญหาของโรคบางอย่างเช่น โรคเอดส์	6	3.6
- จากปัญหาที่กล่าวข้างต้นรวมกันตั้งแต่ 2 ปัญหาขึ้นไป	34	23.0
รวม	169	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมาจาก อำเภอบ้านผือและอำเภอบ้านดุง จำนวนใกล้เคียงกัน ร้อยละ 50.3, 49.7 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 52.7 จบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 29.6 พักอาศัยอยู่ที่บ้านตนเอง ร้อยละ 79.3 โดยอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ร้อยละ 75.7 มีแหล่งรับข้อมูลข่าวสารเรื่องยาเสฟตติจาก อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 33.0 แต่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสฟตติ ร้อยละ 67.5 ส่วนกลุ่มที่มีประสบการณ์การใช้สารเสฟตติ จะใช้

สารเสฟตติเพราะอยากรู้ยาทดลอง คิดเป็นร้อยละ 16.6 เพื่อนที่กลุ่มตัวอย่างคบส่วนใหญ่จะเคย มีประสบการณ์การใช้สารเสฟตติ ร้อยละ 59.2 และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 27.2 อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ กิจกรรมทางการกีฬาเป็นกิจกรรมเพื่อป้องกัน ตนเองจากยาเสฟตติ ร้อยละ 24.9 ปัญหาที่เกิด จากการใช้สารเสฟตติในกลุ่มตัวอย่างคือ การทะเลาะวิวาท คิดเป็นร้อยละ 38.4

ระดับการรับรู้ ทศนคติ และพฤติกรรม

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับการรับรู้เรื่องยาเสฟตติ (n=169)

การรับรู้เรื่องยาเสฟตติ	$\bar{X}$	SD.	แปลผล
- การติดยาเสฟตติทำให้เสียคนและเสียการเรียน	4.62	0.73	ดีมาก
- การเสพยาเสฟตติเป็นการทำลายเศรษฐกิจของชาติ	4.59	0.80	ดีมาก
- ผู้ที่ใช้ยาเสฟตติก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม	4.49	0.74	ดี
- ยาเสฟตติทุกชนิดมีโทษต่อร่างกายจิตใจ อารมณ์ และสังคม	2.84	1.88	ปานกลาง
เฉลี่ยภาพรวม	4.13	0.66	ดี

จากตารางที่ 2 พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เรื่องยาเสพติดในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.13; SD.=0.66) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการรับรู้เรื่องยาเสพติดว่า การติดยาเสพติดทำให้เสียคน และเสียการเรียนสูงที่สุด ($\bar{X}$ = 4.62; SD. = 0.73) รองลงมาคือ การเสพยาเสพติดเป็นการทำลาย

เศรษฐกิจของชาติ ($\bar{X}$ = 4.59; SD. = 0.80) และผู้ที่เสพยาเสพติดก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ($\bar{X}$ = 4.49; SD.=0.80) ในขณะที่มีการรับรู้ว่ายาเสพติดทุกชนิดมีโทษต่อร่างกายจิตใจ อารมณ์ และสังคมน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 2.84; SD.= 1.88)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับทัศนคติต่อการเสพยาเสพติดของเยาวชน (n=169)

ทัศนคติต่อการเสพยาเสพติดของเยาวชน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
การติดยาเสพติดของวัยรุ่นเกิดจากความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง	4.42	0.84	เห็นด้วย
การติดยาเสพติดของวัยรุ่นเกิดจากการเครียดกับปัญหาต่างๆ	4.09	0.99	เห็นด้วย
วัยรุ่นที่ติดยาเสพติดเป็นผลมาจากการถูกชักจูงจากเพื่อน	4.07	0.86	เห็นด้วย
วัยรุ่นเป็นกลุ่มที่ติดยาเสพติดมาก	4.07	0.92	เห็นด้วย
วัยรุ่นที่ติดยาเสพติดมีผลมาจากการอยู่ใกล้ชิดกับแหล่งสิ่งเสพติด	4.04	1.06	เห็นด้วย
วัยรุ่นในพื้นที่ที่มีการติดยาเสพติดมาก	4.02	0.95	เห็นด้วย
วัยรุ่นที่ติดยาเสพติดขาดความรู้ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด	3.99	0.84	เห็นด้วย
วัยรุ่นที่อยู่ในครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้างนั้นมีโอกาสติดยาเสพติด	3.95	0.90	เห็นด้วย
วัยรุ่นที่ขาดการได้รับการศึกษาทำให้ติดยาเสพติด	3.93	1.05	เห็นด้วย
การที่พ่อแม่ทำงานหนักไม่มี เวลาให้ลูกอาจส่งผลให้ลูกติดยาเสพติด	3.71	1.10	เห็นด้วย
เฉลี่ยภาพรวม	4.02	0.58	เห็นด้วย

จากตารางที่ 3 ในภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับทัศนคติที่เห็นด้วยต่อการเสพยาเสพติดของเยาวชน ($\bar{X}$ = 4.02; SD.=0.58) โดยเฉพาะการติดยาเสพติดของวัยรุ่นเกิดจากความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ($\bar{X}$ = 4.42; SD.=0.84) สูงที่สุด รองลงมาคือ การติดยาเสพติดของวัยรุ่นเกิดจากการเครียดกับปัญหาต่างๆ ($\bar{X}$ = 4.09; SD.=0.99) และวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดเป็นผลมาจากการ

ถูกชักจูงจากเพื่อน ($\bar{X}$ = 4.07; SD.=0.86) รวมทั้งวัยรุ่นเป็นกลุ่มที่ติดยาเสพติดมาก ($\bar{X}$ = 4.07; SD.=0.92) และวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดมีผลมาจากการอยู่ใกล้ชิดกับสิ่งเสพติด ($\bar{X}$ = 4.04; SD.=1.06) ในขณะที่การที่พ่อแม่ทำงานหนัก ไม่มีเวลาให้ลูก อาจส่งผลให้ลูกติดยาเสพติด ($\bar{X}$ = 3.71; SD.=1.10) เป็นประเด็นที่น้อยสุด

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด (n=169)

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
- การช่วยกันสอดส่องดูแลคนในสังคมจะช่วยป้องกันการติดยาเสพติดด้วยรุ่น	4.45	0.68	ดี
- การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทำให้ห่างไกลยาเสพติด	4.39	0.70	ดี
- การเล่นกีฬาช่วยป้องกันไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	4.34	0.69	ดี
- การหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ติดยาเสพติดเพื่อป้องกันตนเองจากยาเสพติด	4.31	0.80	ดี
- การใช้ความรู้เรื่องกฎหมายยาเสพติดป้องกันตนเองจากยาเสพติด	4.10	0.95	ดี
- การใช้ความรู้เรื่องยาเสพติดเพื่อป้องกันตนเองจากการติดยาเสพติด	4.07	0.88	ดี
เฉลี่ยภาพรวม	4.27	0.59	ดี

จากตารางที่ 4 พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=4.27$; $SD.=0.59$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดสูงที่สุดคือ การช่วยกันสอดส่องดูแลคนในสังคมจะช่วยป้องกันการติดยาเสพติดด้วยรุ่น ($\bar{X}=4.45$; $SD.=0.68$) รองลงมาคือ

การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทำให้ห่างไกลยาเสพติด ($\bar{X}=4.39$; $SD.=0.70$) และ การเล่นกีฬาไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ($\bar{X}=4.34$; $SD.=0.69$) รวมทั้งการหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ติดยาเสพติดเพื่อป้องกันตนเองจากยาเสพติด ($\bar{X}=4.31$; $SD.=0.80$)

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ทักษะกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด

ตารางที่ 5 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การรับรู้ ทักษะ กับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด (n=169)

ปัจจัย	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ต่อพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาเสพติด	p-value
การรับรู้เรื่องยาเสพติด	0.199 **	0.010
ทัศนคติต่อการเสพยาเสพติดของเยาวชน	0.485 **	0.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า การรับรู้เรื่องยาเสพติดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดอยู่ในระดับต่ำ ($r=0.199$; $p\text{-value}=0.010$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทัศนคติต่อการเสพยาเสพติดของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.485$; $p\text{-value}<0.001$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะเห็นได้ว่าเมื่อมีการรับรู้เรื่องยาเสพติดมากขึ้นและมีทัศนคติที่ดีต่อการเสพยาเสพติดของวัยรุ่น จะทำให้พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดดีขึ้นตามไปด้วย

วิจารณ์

1. ข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงไม่สอดคล้องกับข้อมูลบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของแกนนำเยาวชน TO BE NUMBER ONE ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น 5 ที่พบว่า เป็นหญิงมากกว่าชาย อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพักอาศัยอยู่ที่บ้านตนเอง ชี้ให้เห็นว่า ในประชากรปกติทั่วไปในการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของแกนนำเยาวชนที่มีอายุ 15-17 ปี จะเป็นเพศหญิงเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ที่ผ่านการเข้าค่ายอบรมด้านภัยยาเสพติดแล้วในพื้นที่การค้าและการระบาด ในจังหวัดอุดรธานี

(อำเภอบ้านดุง และอำเภอบ้านผือ) เป็นเพศชายเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการคัดกรองผู้ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเกี่ยวกับสารเสพติดที่จะเข้าค่ายอบรมด้านภัยยาเสพติดนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นชายตั้งแต่ต้นแล้ว

จากการศึกษายังพบอีกว่า ส่วนใหญ่มีแหล่งรับข้อมูลข่าวสารเรื่องยาเสพติดจากอินเทอร์เน็ต ส่วนที่เคยมีประสบการณ์การใช้สารเสพติด ได้แก่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่มากที่สุด มีสาเหตุการใช้สารเสพติดมาจากอยากรู้อยากลอง และจากเพื่อนชักชวนสอดคล้องกับผลวิจัยที่พบว่า เหตุผลการใช้สารเสพติดครั้งแรกคือ อยากรลองเพื่อทำงาน/ประกอบอาชีพ และอื่นๆ (เพื่อนชวนเป็นแฟน ลดความอ้วน แก้ปวดท้อง)⁶ และสอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนจังหวัดปลอดบุหรี่ 7 และเพื่อนที่คบหาส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ด้านการใช้สารเสพติดคือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ ในทางตรงกันข้ามส่วนใหญ่จะใช้กิจกรรมทางการศึกษาเพื่อป้องกันตนเองจากยาเสพติด รองลงมาคือ กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาที่เกิดจากการใช้สารเสพติดส่วนใหญ่ในวัยรุ่น ได้แก่ การทะเลาะวิวาท ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทะเลาะวิวาทของเด็กวัยรุ่น จังหวัดหนองบัวลำภู⁸

2. การรับรู้

ระดับการรับรู้เรื่องยาเสพติดของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องการเปิดรับการสื่อสาร ทัศนคติ

ความรู้และพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของวัยรุ่นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้⁹ ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี สะท้อนให้เห็นว่า โครงการเข้าค่ายอบรมต้านภัยยาเสพติดนั้น ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการเข้าค่ายอบรมต้านภัยยาเสพติดมีระดับการรับรู้เรื่องยาเสพติดได้เป็นอย่างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นมีการรับรู้เรื่องยาเสพติดมากที่สุดคือ การเสพยาเสพติดเป็นการทำลายเศรษฐกิจของชาติและการติดยาเสพติดทำให้เสียคนและเสียการเรียน รองลงมาคือ ผู้ที่ใช้อยาเสพติดก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม และยาเสพติดทุกชนิดมีโทษต่อร่างกายจิตใจ อารมณ์และสังคมระดับปานกลาง ในขณะที่เดียวกันกลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ในระดับสูง มากครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 53.50 เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นติดยาเสพติด พบว่า สาเหตุที่มาจากต้องการทดลองเพื่อนชักชวนและต้องการประชดชีวิต มากที่สุด และรองลงมาคือ มีสาเหตุมาจากถูกหลอก ล่อลวง และเพื่อนบังคับสอดคล้องกับการวิจัยเรื่องการเปิดรับการสื่อสาร ทักษะคิดความรู้และพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของวัยรุ่นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้⁹

3. ทักษะคิด

ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทักษะคิดที่เห็นด้วยต่อการต่อต้านการเสพยาเสพติดของเยาวชน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยเรื่อง ทักษะคิดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่อปัจจัยและวิธีการป้องกันตนเองไม่ให้ใช้อยาเสพติด¹⁰ กลุ่มตัวอย่างมีทักษะคิดที่เห็นด้วยว่า ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญ

ในระดับชาติ ผู้เสพยาและผู้ขายยาเสพติดควรได้รับการลงโทษถึงขั้นประหารชีวิต วัยรุ่นติดยาเพราะชอบทำตามอย่างเพื่อน วัยรุ่นติดยาเพราะหาซื้อได้ง่ายในสถานศึกษา การตรวจปัสสาวะในสถานศึกษาเป็นวิธีการที่ดีในการลดจำนวนผู้ติดยา การทดลองเสพยาเสพติดเพียงครั้งเดียวทำให้ติดยาได้และปัญหาครอบครัวทำให้คนติดยาตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติคิดเป็นกลางต่อยาเสพติด คือ เห็นใจผู้เสพยาเพราะแสดงว่าผู้เสพยามีปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหามาไม่ได้ ผู้เสพยาไม่ใช่อาชญากร ดังนั้นไม่ควรลงโทษและในกรณีที่ว่าเพื่อนติดยาเสพติด ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยที่จะเก็บเป็นความลับและชักชวนเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษาตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด แผนการแก้ไขปัญหายาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติด ที่ผ่านมารูปธรรมที่เห็นชัดเจนคือ การบำบัดรักษาในระบบสมัครใจหรือค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งเป้าหมายการดำเนินงาน 3,602 ราย สามารถดำเนินการบำบัดรักษาไปแล้วทั้งสิ้น 7,040 ราย ซึ่งได้ผลเกินคาด คิดเป็นร้อยละ 195.4 นอกจากนี้การบำบัดรักษาในระบบบังคับบำบัด เป้าหมายการดำเนินงาน 546 ราย มีผลการบำบัดรักษาทั้งสิ้น 2,372 ราย คิดเป็นร้อยละ 434.43 ของเป้าหมาย และการบำบัดรักษาในระบบต้องโทษ เป้าหมายการดำเนินงาน 218 ราย มีผลการบำบัดรักษาทั้งสิ้น 360 ราย คิดเป็นร้อยละ 165.13 ของเป้าหมาย¹¹ จึงน่าจะกล่าวได้ว่า การขับเคลื่อนเพื่อต่อต้านยาเสพติดในพื้นที่การค้าและการกระบาดต้องอาศัยพลังสังคมและพลังชุมชนเป็นฐาน และเคารพในสิทธิมนุษยชน (Human

Right) โดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ที่จะยิ่งเป็นการตราหน้า (Stigma) และขาดการติดต่อในที่สุด

4. พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด

ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดอยู่ในระดับปฏิบัติเกือบประจำ (ระดับมาก) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่อยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด¹² ซึ่งพบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก สะท้อนให้เห็นว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่อยู่ในสถานศึกษา มีการอบรมมีระเบียบที่ชัดเจน มีกฎเกณฑ์บังคับจะมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ในขณะที่ในชุมชนกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่ผ่านการเข้าค่ายอบรมด้านภัยยาเสพติดมาแล้วจึงมีระดับของพฤติกรรมที่สอดคล้องกัน ซึ่งให้เห็นว่า การเข้าค่ายอบรมด้านภัยยาเสพติดนั้นเป็นกิจกรรมที่ดีมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดอยู่ในระดับการปฏิบัติเกือบประจำทุกประเด็นคือ การใช้ความรู้เรื่องยาเสพติดเพื่อป้องกันตนเองจากการติดยาเสพติด การใช้ความรู้เรื่องกฎหมายยาเสพติดป้องกันตนเองจากยาเสพติด การหลีกเลี่ยง

การคบเพื่อนที่ติดยาเสพติดเพื่อป้องกันตนเองจากยาเสพติด การเล่นกีฬาทำให้ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทำให้ห่างไกลยาเสพติด การช่วยกันสอดส่องดูแลคนในสังคมจะช่วยป้องกันการติดยาเสพติดด้วยรุ่นซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัย ศึกษาพฤติกรรมในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดสระแก้ว¹³ ซึ่งพบว่า มีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดในระดับสูง นั้นอาจจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ยังมีประสบการณ์น้อย ในขณะที่สอดคล้องกับผลงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดของนักศึกษา นอกระบบของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ¹⁴ ที่พบว่า มีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดอยู่ในระดับดี (เกือบประจำ) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษานอกระบบของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่มีประสบการณ์บ้างแล้วนั่นเอง

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการรับรู้เรื่องยาเสพติด และทัศนคติต่อการเสพยาเสพติดของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนเห็นได้ว่า เมื่อมีการรับรู้เรื่องยาเสพติดมากและมีทัศนคติที่เห็นด้วยต่อสถานการณ์การเสพยาเสพติดของเยาวชนทำให้พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดดีขึ้น

ตามไปด้วย สอดคล้องกับผลงานวิจัย พฤติกรรมการเสพยาบ้าของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาบ้า เจตคติการป้องกันตนเองจากยาบ้า การรับรู้ความเข้มงวดในกฎระเบียบของสถาบัน การรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว การรับรู้สนับสนุนจากเพื่อน และการรับรู้สนับสนุนจากอาจารย์และมีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับรู้แหล่งซื้อขายยาบ้า การรับรู้แหล่งเสพยาบ้า การรับรู้โอกาสเกี่ยวข้องกัยาบ้า¹⁵

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรนำโครงการ TO BE NUMBER ONE มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการรับรู้เรื่องยาเสพติดและขยายผลการปรับทัศนคติของวัยรุ่นและเยาวชนต่อการเสพยาเสพติด ให้หลีกเลี่ยงและห่างไกลจากยาเสพติดให้มากขึ้น โดยการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านจิตใจ

หัวหน้าส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรวางมาตรการเฝ้าระวังป้องกันอย่างเข้มข้น/ออกกฎระเบียบในสถานศึกษา คัดกรองกลุ่มเสี่ยงเข้าค่ายอบรมด้านภัยยาเสพติดเพื่อปรับทัศนคติของเยาวชนที่มีต่อการเสพยาเสพติดให้ถูกต้องมากขึ้น

หัวหน้าส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสร้างโอกาสให้กลุ่มเยาวชนที่อยู่นอกสถานศึกษา กลุ่มเยาวชนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ได้เรียนรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ถูกต้อง ผ่านการเรียนรู้

อย่างมีปฏิสัมพันธ์ด้วยเว็บ (Web-based Interactive Learning Environment) การศึกษาผ่านเว็บ (Web-based Education) การนำเสนออัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับยาเสพติดผ่านเว็บ (Web-based Multimedia Presentations) และช่วยให้กลุ่มเยาวชนที่อยู่นอกสถานศึกษา ได้มีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Education Aid) ในทิศทางบวกมากขึ้น เพื่อสร้างโอกาสให้มีโอกาสให้เพื่อนชวนเพื่อนไม่ให้ถูกชักชวนให้ลองเสพยาเสพติด

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประชาสัมพันธ์ในระดับชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อเพิ่มโอกาสให้กลุ่มเยาวชนที่อยู่นอกสถานศึกษา กลุ่มเยาวชนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ได้เข้าสู่อการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ถูกต้อง ผ่านการเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ด้วยเว็บ การศึกษาผ่านเว็บ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้กับตนเอง

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเข้าค่ายอบรมด้านภัยยาเสพติด ควรรักษามาตรฐานการสร้างการรับรู้เรื่องยาเสพติดและพัฒนารูปแบบการสร้างการรับรู้เรื่องยาเสพติดแก่วัยรุ่นในระหว่าง การเข้าค่ายอบรมด้านภัยยาเสพติดให้มีคุณภาพมากขึ้นเรื่อยๆ

2.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรบูรณาการแผนงานและมอบหมายให้ผู้นำชุมชน/กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครประจำครอบครัว (อสค.) เป็นผู้

ติดตามประเมินพฤติกรรมวัยรุ่นในชุมชนอย่างต่อเนื่อง
เนื่อง ภายหลังการเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู

หน่วยงานทางการศึกษาควรเน้นนวัตกรรม
สื่อการเรียนการสอนให้รู้เท่าทันสารเสพติด
พร้อมทั้งแนะแนวทางวิธีการป้องกันและแนวทาง
ในการลด ละ เลิกสิ่งเสพติดอย่างเป็นรูปธรรม

หน่วยงานที่รับผิดชอบระบบการบำบัดฟื้นฟู
ทั้งโดยสมัครใจ บังคับและต้องโทษคดียาเสพติด
ควรสอดแทรกความรู้ สร้างความเข้าใจ สร้าง
ภูมิคุ้มกันทางสังคม จัดกระบวนการเรียนรู้ให้
สามารถปรับตัวที่จะอยู่ในบริบทและสิ่งแวดล้อม
ทางสังคมเมื่อกลับคืนถิ่น อันเป็นที่พักอาศัยแต่
ดั้งเดิมได้ เพื่อที่จะหาวิธีการป้องกันและแนวทาง
ในการลด ละ เลิก สิ่งเสพติดให้ได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. ประวัติยาเสพติด. [สืบค้น 22 มีนาคม 2559]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.oncb.go.th/2554>.
2. ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดอุดรธานี (ศอ.ปส.จ). [สืบค้น 25 มีนาคม 2560]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.udon-nccd.com/re3.php/2560>
3. สำนักนายกรัฐมนตรี. ยุทธศาสตร์แผ่นดินอาชญากรรมยาเสพติด. 9 กันยายน 2554. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี; 2554.
4. บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น; 2543.
5. จินตนา ศรีธรรมมา และกิตติมา ก้านจักร. การรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของแกนนำเยาวชน TO BE NUMBER ONE ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น. วารสารวิชาการเสพติด. 2557; 2(1): 31-47.
6. สุกุม่า แสงเดือนฉายและคณะ. คุณลักษณะ และอาชีพของผู้ใช้สารเสพติด. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี. วารสารวิชาการเสพติด. 2557; 2(1): 16-30.
7. สังคม ศุภรัตน์กุล. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนจังหวัดปลอดบุหรี่ วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2558; 5 (2): 103-114.
8. สังคม ศุภรัตน์กุล. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทะเลาะวิวาทของเด็กวัยรุ่น จังหวัดหนองบัวลำภู. วารสารช่อพะยอม. 2556; (24): 151-162.
9. ชวิศา หนูคง. การเปิดรับการสื่อสาร ทศนคติ ความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของวัยรุ่นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. คณะวิทยาการจัดการ. ยะลา: สถาบันราชภัฏยะลา; 2554.
10. นวลพร ยั่งรอด. ทศนคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อปัจจัยและวิธีการในการป้องกันตนไม่ให้ใช้ยาเสพติด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2544.
11. ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดอุดรธานี (ศอ.ปส.จ). [สืบค้น 25 มีนาคม 2560]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.udon-nccd.com/re3.php/2560>
12. ราไฟ ไชยพาลี. เจตคติต่อยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด; 2546.
13. ศศิประภา สุขแจ่ม. พฤติกรรมในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดสระแก้ว; 2551: 69-76.
14. พรภักดิ์ พานพิศ. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักศึกษาการศึกษานอกระบบของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพระประแดง จังหวัด สมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี; 2552.